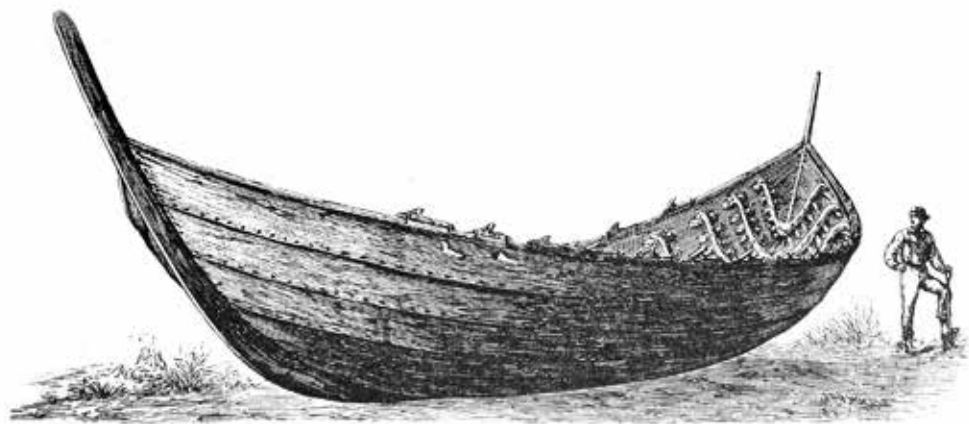

VIKINGA- SKEPPET I NYDAM

1893

Vikingaskeppet
från Nydam
– Återutgivning av text från 1893

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-133-9

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

Trots att våra hällristningar och runstenar är fyllda av tusentals skeppsbilder så är fynden extremt få.

I den här e-boken får du läsa om ett av de mest fantastiska båtfynden under 1800-talet, Nydamskeppet i dåvarande Danmark.

Den här e-boken handlar om ett av de viktigaste arkeologiska fynden under 1800-talet, upptäckten av det 23 meter långa Nydamskeppet i Danmark.

När den här texten skrevs 1893 så hade Nydamskeppet hamnat på en undanskymd vind i Tyskland.

I dag är den här fantastiska båten en av de mest uppmärksammade sevärdheterna på Archäologisches Landesmuseum i slottet Gottorp i Schleswig i norra Tyskland. Nydamskeppet visas till och med upp i ett eget litet hus.

Det andra forntida skeppet som nämns i texten, Gokstadskeppet, har också flyttats under 1900-talet. Det finns i dag utställt i Vikingeskips-huset i Oslo.

Vikingaskeppet från Nydam

Den här texten publicerades ursprungligen den 4 februari år 1893 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Vikingaskeppet i Kiel". Texten publicerades anonymt.

Genom pressen har nyligen, närmast med anledning af det efter det gamla vikingaskeppet i Kristiania universitets-samling troget byggda fartyg, som Norge sänder till Chicago-utställningen, gått en notis om en annan gammal nordisk farkost — den i Kiel förvarade forntida båt, hvilken den 18 augusti 1863 påträffades i den träskartade marken vid Nydam i Schleswig, nära sundet vid Als, och som förskrifver sig från 4:de århundradet e. Kr., d. v. s. är omkr. 500 år äldre än det i Kristiania förvarade skeppet. Och orsaken hvarför vikingaskeppet i Kiel under årens lopp så godt som alldeles bortglömts, under det att den norska, vid gården Gokstad i Sandehered 1872 funna båten vunnit mycken berömmelse, är den, att båten i Kiel ända hittills hållits undandold på en otillgänglig vind, under det att den norska farkosten är väl uppställd i Kristiania museum och där genast ådrager sig den besökandes uppmärksamhet. Bägge fartygen ha på sin tid varit afbildade i N. I. T., men det är

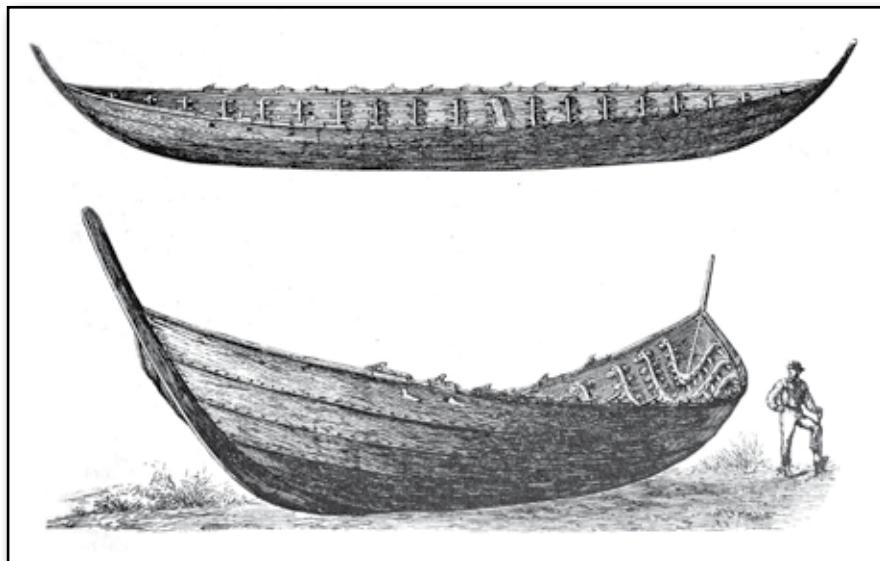
nu många år sedan, och då det uråldriga skeppet i Kiel, ehuru funnet på numera tysk mark, är ett minne från den nordiska vikingatiden, kan det väl vara förtjänt af att än en gång taga vårt intresse i anspråk.

Vikingaskeppet i Kiel har ett synnerligen högt arkeologiskt värde, emedan det ger oss en god inblick i den forntida skeppsbyggnadskonsten, under det att de i hållristningar och på runstenar befintliga afbildningarna af dåtida skepp icke ge oss en lika trogen bild. Skeppet, ett så kalladt långskepp, d. v. s. krigsskepp, har en längd af 23,55 meter och är på midten 3,40 m. bredt. Nära intill fartyget fann man styret, vid pass 3 m. långt och som haft sin plats på skeppets högra sida. Detta sätt att styra, hvaraf benämningen *styrbord* uppkommit, var det vanliga ända till 13:de århundradet. Båten är byggd af ekplankor och består utom bottenplankan och kölen af fem plankor på hvardera sidan. Fyndet fördes först till det historiska museet i Flensburg, där båten restaurerades, men blef 1864 genom kriget tysk egendom och förvaras sedan dess i Kiel.

Marken kring och vid Nydam har visat sig vara i arkeologiskt hänseende mycket gifvande. Redan tidigare hade man upprepade gånger där gjort enstaka fynd från forntiden, men från 1859—1863 lät danska regeringen där anställa systematiska gräfnings, hvilka likväl afbrötos genom 1864 års krigshändelser. Förutom tvenne långskepp — jämte det af ek, nu i Kiel förvarade, påträffade man nämligen ett af furu och lämningar af ett annat fartyg samt en del inventarier – fann man på ett ganska vidsträckt område rundt omkring den ursprungliga fyndplatsen ett öfverraskande stort antal föremål, hvilka voro af oskattbart värde för kändedomen om den äldre järnåldern. Bland annat hittades 106 svärd af järn, af hvilka 96 voro damascerade i olika mönster, fragment af sköldar, kastspjut,

552 spjutspetsar af järn, prydnadsföremål o. s. v. Det nyss nämnda furuskeppet utgräfdes några månader senare än ekfartyget men alldeles i närheten af detsamma. Det var af ungefär samma storlek och ganska väl bibehållet. Tyvärr lät man furubåten ligga kvar vid Nydam, öfvertäckt med jord, medan man bortförde och iståndsatte ekskeppet, och under kriget borttogos stycken af det kvarlämnade fartyget, som sålunda gick förloradt.

Den plats, där dessa dyrbara fynd gjordes, var fordom hafsbotten. Här skar en vik af Alsensundet, och här satte en gång, för mer än 1500 år sedan, besättningen på det med vapen och dylikt lastade ekskeppet sitt fartyg på grund, förmodligen för att det ej skulle falla i händerna på en förföljande fiende. Detta förklarar hvarför några hål äro uthuggna i fartygets botten under vattenlinjen.

Ett 1500-årigt vikingaskepp.

Nydam-skeppet på museet i Schleswig.

Foto: © Stiftung Schleswig-Holsteinische Landesmuseum

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"

- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulla patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)